

11:e söndagen efter Trefaldighet -2019 – Lars Borgström (LFS)

Tekster: Salme 51:1-15; Dan 9:15-19; 1.Kor 15:1-11; Luk 18:9-14; II Mat 21:28-31

Jesus berättar en liknelse om två söner. Fadern ber dem båda att arbeta i vingården. Detta är förstas en bild av Guds inbjudan att arbeta i Hans rike. De två sönerna i vår liknelse ska symbolisera olika slags människor. I grunden finns det bara två sorters människor, de som säger ”ja” till Gud och de som säger ”nej”. Att båda sönerna får samma inbjudan, samma kallelse, visar att Gud ”vill att alla människor ska bli frälsta och komma till insikt om sanningen” (1 Tim. 2:4). Han är allas Skapare och Frälsare.

Hur svarade då de båda sönerna? Den ene sonen svarade ”nej” på faderns kallelse, men ångrade sig sedan. Den andre sonen gjorde tvärtom. Han svarade ”ja”, men gick sedan inte ut i arbetet på vingården. Dessa söner liknar två av de kategorier människor Jesus ofta hade omkring sig. Jesus använder liknelsens söner för att säga något karaktäristiskt om dessa grupper.

Den förste sonen

Den förste sonen representerar publikanerna och hororna. Jesus sätter nämligen denne sons sätt att förhålla sig till kallelsen, att först säga nej men sedan bejaka den, samman med de publikaner och horor som omvänt sig genom Johannes Döparens förkunnelse. Dessa yrkeskategorier var de mest avskydda man kunde tänka sig. Publikanerna gick ockupationsmakten Roms ärenden och samlade in skatt åt kejsaren. Det hände inte heller alltför sällan att de tog ut extra av befolkningens medel för egen del. Hororna ägnade sig åt moral- och familjeupplösande verksamhet. Det rådde alltså inget tvivel om att dessa människor levde långt från Gud. De hade med sina liv, sitt sätt att vara och handla, sagt nej till Guds kallelse. Men när de hörde Johannes Döparens predikan omvände de sig och sade sitt ja.

Så är det med många av Guds barn, kanske de flesta. De har varit motsträviga. De har fått kallelser men upprepade gånger sagt nej. De har fattat kärlek till världen med alla dess nöjen och all dess prakt. De har älskat pengar och syndfullt sex. De fördes allt längre bort från Gud. Det kanske gick ända till den yttersta förnedring innan ångern uppstod i deras hjärtan. Där, i nöden och ångesten, mötte de en kärlek utan varje gräns. De fick höra om Jesus som burit deras vidriga synder och älskat dem ända in i döden. Till slut hade de besegrats av Guds Ande och sade sitt ja.

Men det är inte alla som svarar ”nej” som sedan förs till omvändelse. Alla nej-sägare blir inte ja-sägare. Jesus mötte också människor som aldrig någonsin omvände sig och sådana möter Han ännu idag. De som säger ”ja” och även menar det, kan å andra sidan inte berömma sig över detta. Ingen människa kan säga ”ja” till Jesus, ”ingen kan säga ’Jesus är Herren’ annat än i kraft av den helige Ande” (1 Kor. 12:3). Det är alltså Guds förtjänst att de tror.

Många av de publikaner och horor som hörde Jesus blev omvända. Men vi kan även tänka ännu längre än till dessa Israels förlorade grupper. Genom det arbete som dessa som blev omvända sedan lade ned i vingården, d.v.s. att sprida evangeliet om Jesus, alltså det kristna missionsarbetet, har också många rena hedningar, de som varit helt ”utanför” – de som varit ”olydnadens barn” – kommit till tro.

Det bästa är att vara en ja-sägare till Jesus redan från början. Lyckliga de som aldrig föll ur döpelsenåden! Men hur än vår bakgrund ser ut är det avgörande hur vi ställer oss till Guds inbjudan *idag*. Säger vi vårt ”ja” till Honom som först sagt sitt ”JA” till oss, att vi älskar Honom därför att Han först har älskat oss (jfr 1 Joh. 4:19)? Och menar vi *allvar* med vårt ”ja”? Det vore tragiskt om det är med oss som med den andre sonen i Jesu liknelse. Han sade ”ja” med munnen men ”nej” i sitt hjärta.

Den andre sonen

Den andre sonen representerar de självfromma. Denne son sade att han skulle gå och arbeta, men gick aldrig. Jesus menar att överstepräster och folkets äldste agerar som denne andre son. Dessa påstod sig arbeta i Guds rike och pratade mycket om det, men det yttre överensstämde inte med det inre. När Johannes Döparen kom och visade dem vägen till

rättfärdighet trodde de honom inte och ville inte följa. Versen alldeles efter vår predikotext, som förresten mycket väl skulle kunna läsas tillsammans med den, lyder tillsammans med predikotextens sista vers: "Jesus sade till dem: 'Jag säger er sanningen: Tullindrivare och prostituerade ska gå före er in i Guds rike. Johannes kom till er på rättfärdighetens väg och ni trodde inte på honom, men tullindrivarna och de prostituerade trodde på honom. Och trots att ni såg det, ångrade ni er inte ens senare och trodde på honom'" (Matt. 21:31–32).

Därmed uppenbarades deras främlingskap inför Guds rike, medan publikaner och horor trodde och omvändes. Att dessa senare omvändes borde fungerat som en sporre för dem till egen omvändelse, men istället förblev de hårda. De uppenbara syndarna begärde och fick det himmelrike, som de självfrommas stolthet uteslöt dem från. Därmed trädde evangeliets omvända rangordning i dagen: "Så ska de sista bli de första och de första bli de sista" (Matt. 20:16).

De självfromma säger visserligen "ja" med munnen, men i verkligheten är deras tro och liv ett "nej" till Gud. I själva verket stämmer Psaltarens ord in på dem: "De försökte bedra Honom med sina ord, de ljög för Honom med sin tunga. Deras hjärtan var inte uppriktiga mot Honom," (Ps. 78:36–37). Visserligen tänkte de "att Gud var deras klippa, att Gud, den Högste, var deras återlösare" (Ps. 78:35), men de hade inte förstått evangeliet, ännu mindre tagit det till sitt hjärta.

Det finns självrättfärdiga människor också inom kyrkorna, sådana som säger sig vara kristna men aldrig blivit små fattiga syndare som tagit emot frälsningen av nåd allena. De kan inte se den skänkta rättfärdigheten, den redan färdiga, fullkomliga och frälsande rättfärdigheten som kommit ned från himlen; Jesu rättfärdighet, som syndaren fritt och för intet, utan motprestation, får ikläda sig och därmed räknas som rättfärdig inför Gud (Rom. 3:21–26). Jesus blir inte i deras ögon Guds stora "JA" till oss människor, utan istället ett villkor: lev som Honom och du blir rättfärdig inför Gud. De självfromma är blinda för Frälsaren Jesus. Förhållandet till Gud blir präglad av plikt och tvång. Det blir inte det glädjefyllda frivillighetens arbete i vingården, som sprudlar fram friskt och levande ur rika källor. Det blir istället något som trögt och motvilligt pressas fram ur det egna torftiga förrådet. Men själv tycker man sig ha lyckats. Man blir uppblåst, egenrättfärdig, och frågar inte efter Guds barmhärtighet. Därför säger den självfromme till sist endast "ja" till sig själv, men "nej" till Gud. Han vill inte ikläda sig Kristi rättfärdighet och ta emot den frälsning som Gud vill ge honom. Han vill frälsa sig själv.

Detta var Jesu liknelse om de två sönerna. Men vi skulle kunna säga att det också finns en tredje Son i predikotexten, nämligen Han som berättar den.

Den tredje Sonen

Jesus är Guds Son som kallar alla människor till sitt rike. Vi är vacklande. En del säger "ja" men menar "nej", andra säger först "nej" men sedan "ja", och somliga som verkligen både sagt och menat "ja" avfaller senare och både säger och menar "nej". Men Jesus var inte både ett "ja" och ett "nej" (2 Kor. 1:19), utan sade "ja" redan från början. I allt lydde Han och följde sin Faders vilja. Hans ord var "ja" och hela Hans liv var "ja" till Gud. Han är själv den evige Guden, som för vår frälsnings skull lämnade den himmelska boningen och blev människa. Han förnedrade sig och gick i döden för oss. Vilken kärlek! Jesus är Guds obetingade "JA" till oss människor, bekräftelsen på alla löften (2 Kor. 1:20). Genom Hans "JA" är vi frälsta till evigt liv. Amen.